

УДК 330.131.5:630(477-411)

І. А. Опенько,

д. е. н., доцент, професор кафедри геодезії та картографії,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2810-0778>

О. М. Цвях,

к. е. н., доцент, доцент кафедри земельного кадастру,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9284-2966>

В. П. Подлегаєв,

аспірант кафедри земельного кадастру, Національний університет біоресурсів і
природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4164-5091>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.18.85

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА У МІСТІ КИЄВІ

I. Openko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Geodesy
and Cartography, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

O. Tsvyakh,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Land Cadastre, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

V. Podliegaev,

Postgraduate student, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

ECONOMIC EFFICIENCY OF FORESTRY MANAGEMENT IN THE CITY OF KYIV

У статті досліджено економічну ефективність ведення лісового господарства у місті Києві на прикладі Комунального підприємства "Дарницьке лісогосподарське підприємство". В умовах інтенсивної урбанізації міські ліси відіграють важливу еколого-економічну роль, забезпечуючи депонування вуглецю, покращення якості повітря, формування рекреаційного середовища та створення фінансової основи для сталого розвитку територій. На основі офіційної фінансової звітності підприємства за 2019–2024 рр. проведено оцінку динаміки доходів, витрат, чистого прибутку та основних показників рентабельності. Результати свідчать про стабільне зростання обсягів заготівлі ліквідної деревини (33 – 65 тис. м³ на рік) та чистого доходу (від 64,4 млн грн у 2019 р. до 110,4 млн грн у 2024 р.), що забезпечило збільшення чистого прибутку з 552 тис. грн у 2019 р. до 3839 тис. грн у 2024 р. Водночас рентабельність виробництва зросла з 1,10 % до 4,41 %, рентабельність реалізації продукції – з 0,87 % до 3,56 %, а строк окупності скоротився до 27 років. Отримані результати підтверджують наявність позитивних тенденцій у господарській діяльності підприємства, однак водночас вказують на необхідність подальшої оптимізації витрат та підвищення ефективності використання лісових ресурсів для зменшення тривалості окупності та зміцнення фінансової стійкості.

The article provides a comprehensive assessment of the economic efficiency of urban forest management in Kyiv, focusing on the case of the Municipal Enterprise "Darnytske Forestry Enterprise". In the context of intensifying urbanization and rising anthropogenic pressures, the

forests of Kyiv not only safeguard ecological stability and public well-being but also generate measurable economic outcomes. This dual role of urban forestry, which combines ecological resilience with financial sustainability, is increasingly recognized as a key element of urban development strategies in European and global practice. Based on the official financial statements of the enterprise for the period 2019–2024, the study evaluates key indicators such as revenue, expenditure, net profit, profitability ratios, and payback period. Results demonstrate a consistent upward trend: harvested timber volumes increased from 33 to 65 thousand m³ annually, net revenue rose from UAH 64,4 million in 2019 to UAH 110,4 million in 2024, while net profit grew more than sixfold from UAH 552 thousand to UAH 3839 thousand. Profitability of production improved from 1,10 % to 4,41 %, profitability of sales rose from 0,87 % to 3,56 %, and the payback period shortened dramatically from 116 years in 2019 to only 27 years in 2024. These dynamics reflect gradual improvements in financial resilience, confirming that urban forestry under proper management generates both ecological services such as carbon sequestration, air purification, and recreational opportunities and tangible economic value for municipal budgets.

At the same time, the analysis reveals challenges requiring further optimization. The current structure of expenditures and revenue sources remains sensitive to fluctuations in market demand, energy costs, and climate-related risks. To strengthen resilience, it is necessary to diversify economic instruments, including the monetization of ecosystem services such as carbon storage, air purification, and climate regulation, which are already widely recognized in the European Union through emissions trading schemes and payments for ecosystem services. Integrating these approaches into Kyiv's urban forest management could not only increase financial returns but also align local practices with international standards of green economy and climate policy.

The findings highlight that urban forests of Kyiv, when managed effectively, can serve as multifunctional assets that support sustainable city development, balancing economic, ecological, and social priorities. The case of the "Darnytske Forestry Enterprise" illustrates how urban forestry may evolve from a traditionally subsidized activity into a financially viable and competitive sector, capable of attracting investment, contributing to municipal budgets, and reinforcing Ukraine's commitments under international climate frameworks. Overall, this research underscores the strategic importance of recognizing urban forests as an integral part of metropolitan infrastructure, where ecological sustainability and economic efficiency converge to ensure long-term resilience and quality of urban life.

Ключові слова: економічна ефективність, міські ліси, лісові ресурси, урбанізована територія, екологічна інфраструктура, лісове господарство.

Key words: economic efficiency, urban forests, forest resources, urbanized area, ecological infrastructure, forestry.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах стрімкого збільшення урбанізованих територій та постійного зростання антропогенного тиску на довкілля міські ліси Києва набувають особливого значення як ключовий природний елемент, що поєднує екологічні та економічні функції. Вони забезпечують збереження біорізноманіття, регулювання мікроклімату, депошування вуглецю та поліпшення якості атмосферного повітря, що робить їх невід'ємним чинником підвищення екологічної стійкості й економічної збалансованості міського середовища столиці [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9].

Дослідження економічної ефективності ведення лісового господарства, раціонального використання

лісових ресурсів у місті Києві є важливим етапом для оцінки доцільності ведення лісгосподарської діяльності в умовах урбанізованого середовища. Такий підхід дозволяє визначити обсяг потенційних доходів від заготівлі ліквідної деревини і витрат на охорону, догляд та відновлення лісових ресурсів. Результати економічної оцінки ефективності є необхідними для обґрунтованого планування лісokористування, формування бюджету підприємств, залучення інвестицій у сталий розвиток лісового господарства міста.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

У своїх дослідженнях М. О. Лакида, Р. Д. Васишин, І. Д. Лакида та О. М. Мельник здійснили комплексний аналіз екосистемних функцій міських лісів Києва з

урахуванням їх біопродуктивності та потенціалу рослинної біомаси [9]. Особливу увагу приділено кількісній оцінці здатності насаджень депонувати вуглець, продукувати кисень та забезпечувати енергетичний ресурс, що дає підстави розглядати міські ліси не лише як екологічний, а й як економічний актив. Отримані результати підтверджують, що завдяки здатності зменшувати викиди парникових газів, поліпшувати якість атмосферного повітря та формувати енергетичний резерв біомаси, ліси урбанізованого середовища мають суттєву вартісну складову, яка може бути інтегрована у систему оцінки економічної ефективності природокористування [9].

Разом з тим, у наукових працях все частіше акцентується увага на важливості оцінки економічної ефективності ведення лісового господарства у місті Києві, оскільки лісові ресурси виконують не лише екологічні та рекреаційні функції, а й формують фінансову основу сталого розвитку міських територій. Аналіз економічних показників діяльності лісгосподарських підприємств столиці дозволяє оцінити рівень їх рентабельності, інвестиційну привабливість та здатність забезпечувати належне утримання й відновлення міських лісів, що є ключовим чинником ефективного природокористування в умовах урбанізованого середовища.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — є оцінка економічної ефективності ведення лісового господарства у місті Києві на прикладі дослідного підприємства.

Основні завдання дослідження включають:

- проаналізувати масштаби та особливості діяльності дослідного підприємства, як одного з найбільших лісгосподарських підприємств Києва;
- дослідити динаміку фінансових показників дослідного лісгосподарського підприємства у 2019 — 2024 роках (доходи, витрати, чистий прибуток, структура фінансових надходжень);
- оцінити рівень рентабельності підприємства за основними показниками: рентабельність виробництва, рентабельність від реалізації продукції, рентабельність від діяльності та дохідність продажів;
- визначити строк окупності витрат та проаналізувати тенденції його зміни;
- дослідити фактори, що впливають на зростання чи зниження економічної ефективності лісгосподарської діяльності підприємства в місті Києві;
- провести прогнозні розрахунки показників економічної ефективності до 2030 року.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Детальне дослідження економічної ефективності використання лісових ресурсів у місті Києві нами було проведено на прикладі Комунального підприємства "Дарницьке лісгосподарське підприємство" (далі КП "Дарницьке ЛГП"), що є одним із ключових лісгосподарських підприємств міста Києва, яке обслуговує найбільшу за площею територію лісового фонду в межах столиці — понад 16,2 тис. га, з яких близько 15,4 тис. га займають лісові землі. Такий обсяг лісових територій створюють передумови для проведення різних лісгосподарських заходів, зокрема, рубки догляду і санітарні

рубки для відтворення лісів. Варто також зазначити, що дослідне підприємство, за попередніми нашими оцінками, забезпечують найвищий обсягів заготівлі ліквідної деревини в місті [10, 11].

Крім того, згідно офіційної інформації дослідне підприємство виконує широкий спектр завдань, зокрема охорону та догляд за лісами, проведення лісгосподарських заходів, формування та оздоровлення лісових насаджень, а також облаштування рекреаційних зон для населення. У структурі підприємства функціонує п'ять лісництв (Броварське, Білодібровне, Дарницьке, Дніпровське, Микільське) та цех механічної переробки деревини, що забезпечує не лише первинну обробку кругляка, але й виготовлення продукції з деревини. Домінуючою породою в насадженнях є сосна звичайна, що становить понад 85 % лісового покриву, що обумовлює специфіку ведення лісового господарства і значну роль цього підприємства у загальній системі використання лісових ресурсів міста Києва [11].

Вибір КП "Дарницьке ЛГП" як об'єкта економічного аналізу зумовлений не лише значною площею лісових земелькористувань, але й високою динамікою лісгосподарської діяльності. У 2019—2023 роках підприємство щорічно здійснювало рубки на площі понад 1,5—2,7 тис. га, заготівля ліквідної деревини перевищувала 33—65 тис. м³ на рік. Такий обсяг лісгосподарської діяльності дозволяє отримати репрезентативні дані для аналізу ефективності використання лісових ресурсів у місті Києві [10, 11].

Отже, із урахуванням вищезазначеного, саме КП "Дарницьке ЛГП" може бути показовим прикладом ефективного використання міських лісових ресурсів. Підприємство обслуговує значну частину південно-східних лісових масивів Києва, включаючи території, що мають як лісоресурсну, так і рекреаційну цінність. Проведення економічного аналізу ефективності використання лісових ресурсів саме на цьому прикладі, на нашу думку, дозволить оцінити ефективність ведення лісового господарства в умовах урбанізованого середовища [11].

Для проведення розрахунку економічної ефективності використання лісових ресурсів у місті Києві на прикладі КП "Дарницьке ЛГП" нами було використано офіційні фінансові дані підприємства, а саме — "Звіти незалежного аудитора щодо фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за 2019—2024 роки. Ці документи можуть надати достовірну інформацію про доходи, витрати, обсяги реалізованої продукції з деревини, основні фінансові показники діяльності підприємства, що дозволяє здійснити комплексну та обґрунтовану оцінку економічної ефективності лісгосподарської діяльності підприємства [12].

Крім того аудиторські звіти забезпечують необхідну аналітичну інформаційну базу для порівняння динаміки ефективності управління лісовими ресурсами упродовж 2019—2024 років. Також, вони відображають структуру доходів від реалізації кругляка, дров, супутньої лісової продукції від переробки, а також операційні витрати, інвестиційні витрати на лісовідновлення, охорону лісів та інші виробничі процеси. Таким чином, завдяки використанню цих даних виникає можливість отримати достовірну інформацію про прибутковість лісгосподарства, рівень рентабельності та фінансову

Рис. 1. Діаграма фінансових результатів до оподаткування та обсягу витрат з податку на прибуток КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років

Джерело: створено автором згідно фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років [12].

стійкість підприємства, що є необхідним етапом для подальшого прогнозування ефективності використання лісових ресурсів у межах міста Києва [12].

Аналіз фінансових результатів до оподаткування КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років свідчить про поступове покращення економічної діяльності лісогосподарського підприємства. Зокрема, фінансовий результат до оподаткування зріс майже у 6 разів: з 807 тис. грн у 2019 році до 4866 тис. грн у 2024 році. Найбільший приріст спостерігається між 2023 та 2024 роками, коли прибуток до оподаткування збільшився на 3289 тис. грн. Таке зростання на нашу думку пов'язане з оптимізацією господарської діяльності, збільшенням обсягів реалізації продукції та ефективним використанням лісових ресурсів (рис. 1) [12].

Також, витрати з податку на прибуток за цей самий період також демонструють стабільну динаміку,

відображаючи збільшення податкових зобов'язань у зв'язку з ростом прибутковості підприємства. У 2019 році ці витрати становили 255 тис. грн, а у 2024 році — вже 1027 тис. грн. Це вказує на те, що підприємство стабільно генерує прибуток і сплачує відповідні податки, що важливо як з точки зору місцевого бюджету, так і для оцінки ефективності використання лісових ресурсів. Така динаміка підкреслює економічну значущість лісових ресурсів столиці в контексті місцевого природокористування та фінансової стійкості підприємства [12].

Варто зазначити, що упродовж 2019—2024 років в межах дослідного підприємства спостерігається стабільна зростаюча динаміка сукупного доходу від реалізації лісопродукції, пиломатеріалів та виробів з цеху, послуги щодо поставки продукції, зокрема у 2019 році цей показник становить 63,732 млн грн, 2020 році — 70,737 млн грн, 2021 році — 90,564 млн грн, 2022 році —

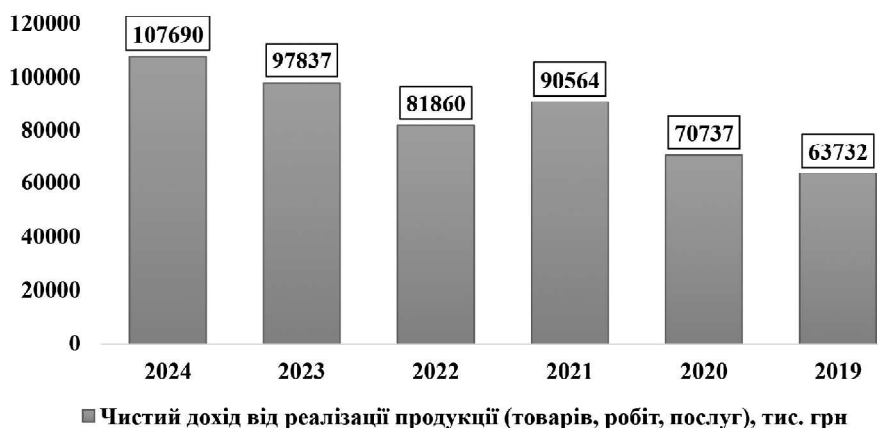

Рис. 2. Діаграма сукупного доходу КП "Дарницьке ЛГП" від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за період 2019—2024 років

Джерело: створено автором згідно фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років [12].

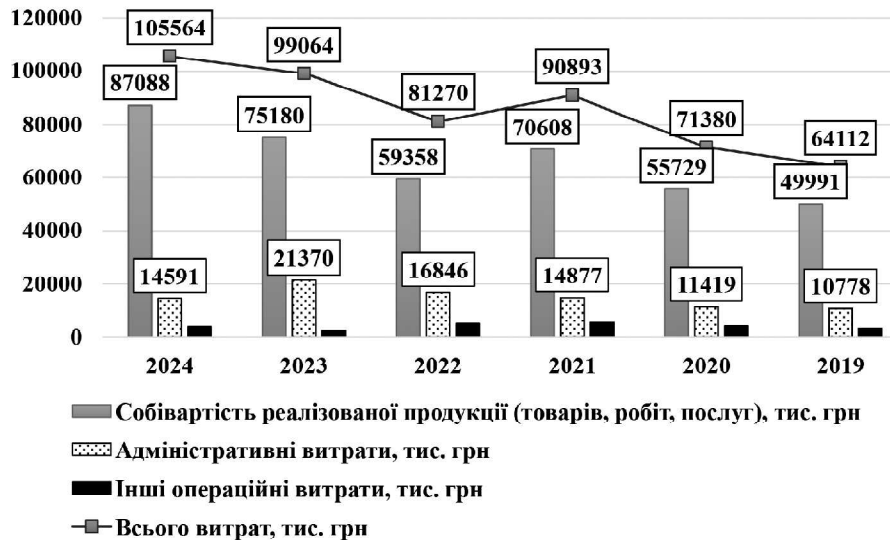

Рис. 3. Діаграма обсягу витрат КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019–2024 років

Джерело: створено автором згідно фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019–2024 років [12].

81,860 млн грн, 2023 році — 97,837 млн грн, 2024 році — 107 690 тис. грн. Особливо динамічне зростання спостерігається після 2022 року, що свідчить про удосконалення господарської діяльності, підвищення продуктивності та розширення спектру реалізованих послуг. Така позитивна динаміка вказує на зростаючу економічну ефективність (рис. 2) [12].

Інші операційні доходи підприємства, включаючи доходи від комунальних послуг та оренди активів, також мають зростаючу тенденцію. У 2019 році вони становили 579 тис. грн, а у 2024 році — вже 1347 тис. грн. Це свідчить про ефективне використання наявної інфраструктури та додаткових ресурсів підприємства, що дозволяє отримувати стабільний прибуток не лише від основної лісогосподарської діяльності, але й з допоміжних джерел фінансових надходжень в контексті диверсифікації доходів і зменшення залежності від лісогосподарських робіт [12].

Варто наголосити на інших фінансових доходах, таких як відсотки від банківських установ, то їх обсяги є незначними та нестабільними, що свідчить про обмежене використання фінансових інструментів підприємством. Натомість доходи від безоплатно одержаних активів (амортизації) демонструють коливання, але загально

лом мають позитивну динаміку — з 557 тис. грн у 2019 році до 1392 тис. грн у 2024 році, що свідчить про активне оновлення або розширення матеріально-технічної бази за рахунок зовнішніх джерел, зокрема муніципальних або державних програм підтримки [12].

Таким чином, загальний обсяг чистого доходу КП "Дарницьке ЛГП" за 2019—2024 роки характеризується зростаючою лінійною лінією тренду. У 2019 році загальний обсяг чистого доходу підприємства становив 64362 тис. грн, тоді як у 2024 році він вже досяг 110430 тис. грн, що свідчить про зростання майже в 1,7 рази. У період пандемії та початку військової агресії 2021—2022 роки спостерігалось зменшення темпів приросту чистого доходу, проте вже з 2023 року підприємство демонструє стабільне зростання, зокрема, з 83580 тис. грн у 2022 році до 110430 тис. грн у 2024 році. Найвищий приріст загального чистого доходу зафіксовано у період 2023 та 2024 роками — майже на 9,7% [12].

Водночас, у період з 2019 по 2024 рік спостерігається загальна тенденція зростання витрат КП "Дарницьке ЛГП". Зокрема, собівартість реалізованої продукції, яка враховує витрати на сировину і матеріали в складі виробничих витрат та загальновиробничі витрати — зросла з 49991

Рис. 4. Діаграма обсягу чистого прибутку КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019 — 2024 років

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років [204].

Таблиця 1. Динаміка показників економічної ефективності та фінансової стійкості КП "Дарницьке ЛГП" у 2019 — 2024 рр.

Показники	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Рентабельність виробництва підприємства (операційна), %	4,41	1,52	2,99	1,29	1,52	1,10
Рентабельність від реалізації продукції (від продажів), %	3,56	1,17	2,16	1,00	1,19	0,87
Рентабельність діяльності підприємства (загальних витрат), %	3,64	1,16	2,18	1,00	1,18	0,86
Дохідність (рентабельність продажів), %	3,48	1,14	2,12	0,99	1,16	0,85
Строк окупності, років	27	87	46	100	84	116

Джерело: розраховано автором згідно даних фінансової звітності КП "Дарницьке ЛГП" за період 2019—2024 років [12].

тис. грн у 2019 році до 87088 тис. грн у 2024 році. Найбільш різке збільшення відбулося за період 2022 та 2023 роками, коли показники зросли майже на 16 тис. грн. Такі результати свідчать про інтенсивне зростання виробничих витрат, що може бути наслідком інфляції, подорожчання ресурсів або збільшення обсягів виробництва (рис. 3) [12].

Адміністративні витрати, до яких відносяться витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація основних засобів загальногосподарського використання, матеріальні витрати, інші операційні витрати, також мають тенденцію до зростання. У 2019 році рівень цих витрат становив 10778 тис. грн, а у 2023 році — 21370 тис. грн, після чого у 2024 році дещо зменшились до 14591 тис. грн. Цей тренд вказує на реформування управлінських процесів та оптимізацію витрат у 2024 році. Підвищення адміністративних витрат у попередні роки, було пов'язано з оновленням матеріально-технічної бази та підвищенням заробітних плат (рис. 3) [12].

Інші операційні витрати визначаються в межах 2514 — 5066 тис. грн на рік, з помірними коливаннями. Найвищий рівень зафіксований у 2022 році — 5066 тис. грн, після чого у 2023 витрати суттєво скоротилися до 2514 тис. грн. У 2024 році відбулося зростання до 3 85 тис. грн, що пов'язано непередбаченими витратами. Загалом, сукупні витрати підприємства зросли з 64112 тис. грн у 2019 році до 105564 тис. грн у 2024 році, що підтверджує масштабування виробничої діяльності та зростання обсягів фінансових надходжень [12].

Чистий прибуток КП "Дарницьке ЛГП", який було нами розраховано як різницю між загальними доходами та витратами підприємства, у 2019—2024 роках має виражену тенденцію до зростання. У 2019 році чистий прибуток складав лише 552 тис. грн, у 2020 році зріс до 845 тис. грн, а у 2021 році досяг 909 тис. грн. У 2022 році підприємство суттєво наростило фінансовий результат до 1772 тис. грн, однак у 2023 році показник знизився до 1145 тис. грн. Найбільш успішним став 2024 рік, рівень чистого прибутку зріс до 3839 тис. грн, що свідчить про суттєве підвищення ефективності використання лісових ресурсів і фінансової стабільності підприємства (рис. 4) [12].

Провівши детальний аналіз фінансового стану дослідного підприємства, наступним кроком нашого дослідження було визначення рівня економічної ефек-

тивності та фінансової стійкості КП "Дарницьке ЛГП". Це дозволяє оцінити, рівень ефективного використання наявних лісових ресурсів, формування доходів та забезпечення стабільності господарської діяльності в умовах сучасних економічних викликів. Аналіз економічної ефективності є ключовим параметром для прийняття стратегічних рішень, щодо розвитку та оптимізації використання лісових ресурсів міста Києва.

Таким чином, для визначення економічної ефективності і фінансової стійкості КП "Дарницьке ЛГП" нами були використані такі економічні показники [13]:

— рентабельність виробництва підприємства (операційна), яка відображає ефективність використання виробничих ресурсів (формула 1) [13]:

$$P_v = \frac{ЧП}{C_n} \times 100 \% \quad (1),$$

де P_v — рентабельність виробництва підприємства (операційна), %;

$ЧП$ — чистий прибуток підприємства, тис. грн;

C_n — собівартість продукції, тис. грн;

— рентабельність від реалізації продукції (від продажів), що характеризує прибутковість господарської діяльності (формула 2) [13]:

$$P_{пр} = \frac{ЧП}{ЧД} \times 100 \% \quad (2),$$

де $P_{пр}$ — рентабельність від реалізації продукції (від продажів), %;

$ЧП$ — чистий прибуток підприємства, тис. грн;

$ЧД$ — чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн;

— рентабельність діяльності підприємства, яка показує співвідношення прибутку до загальних витрат (формула 3) [13]:

$$P_d = \frac{ЧП}{ЗВ} \times 100 \% \quad (3),$$

де P_d — рентабельність від діяльності підприємства, %;

$ЧП$ — чистий прибуток підприємства, тис. грн;

$ЗВ$ — загальні витрати (собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративні витрати, інші операційні витрати), тис. грн;

— дохідність (рентабельність продажів), що відображає частку прибутку в обсязі продажів (формула 4) [13]:

$$D = \frac{ЧП}{ЗД} \times 100 \% \quad (4),$$

де D — дохідність підприємства (рентабельність продажів), %;

ЧП — чистий прибуток підприємства, тис. грн;

ЗД — загальні доходи (чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), операційні доходи від комунальних послуг, операційна оренда активів, фінансові доходи у вигляді відсотків одержаних від банківських установ, доходи від безоплатно одержаних активів (амортизація)), тис. грн;

— строк окупності витрат — дозволяє оцінити, наскільки швидко витрати підприємства повертаються у вигляді отриманого чистого прибутку (формула 5) [13]:

$$CO_B = \frac{ЗВ}{ЧП} \quad (5),$$

де CO_B — строк окупності витрат, років;

ЗВ — загальні витрати (собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), адміністративні витрати, інші операційні витрати), тис. грн;

ЧП — чистий прибуток підприємства, тис. грн

Згідно проведених розрахунків показник рентабельності виробництва зріс з 1,10 % у 2019 році до 4,41 % у 2024 році, що свідчить про підвищення ефективності використання лісових ресурсів. Подібна позитивна тенденція спостерігається і за іншими ключовими показниками ефективності, зокрема: рентабельність реалізації продукції зросла з 0,87 % до 3,56 %, рентабельність загальних витрат — з 0,86 % до 3,64 %, а дохідність продажів — з 0,85 % до 3,48 % (табл. 1).

Таким чином, дослідження показників економічної ефективності свідчать, що КП "Дарницьке ЛГП" демонструє стабільне зростання всіх показників рентабельності у 2024 році порівняно з попередніми періодами. Зокрема, рентабельність від реалізації продукції зросла до 3,56 %, що є найвищим результатом за шість років та майже втричі перевищує показник 2023 року. Рентабельність від загальних витрат також демонструє позитивну динаміку, що свідчить про покращення структури витрат і ефективніше використання ресурсів. Така тенденція є ознакою зростання економічної віддачі від господарської діяльності підприємства (табл. 1).

Дохідність дослідного підприємства у 2024 році склала 3,48 %, що є найкращим результатом за дослідний період, підтверджуючи підвищення прибутковості. Порівняно з кризовими 2021 та 2019 роками, коли рентабельність була близькою до 1 % і нижче, підприємство змогло оптимізувати виробничі та адміністративні витрати, збільшивши фінансовий результат. Це свідчить про наявність адаптивної стратегії управління та можливість ефективного реагування на зміну ринкових умов.

Також, показник строку окупності є одним із ключових у визначенні економічної ефективності. У 2024 році він становив 27 років, що, хоча і залишається доволі значним, є суттєво кращим за попередні періоди, зокрема за 2023 рік (87 років) та 2021 рік (100 років). Скорочення строку окупності свідчить про прискорення повернення інвестованих коштів та зменшення ризику тривалих фінансових вкладень, що є позитивним сигналом для інвесторів і партнерів. Водночас тривалість окупності залишається відносно високою, що вказує на

необхідність подальшого підвищення продуктивності та оптимізації витрат.

ВИСНОВКИ

Таким чином фінансова стійкість дослідного підприємства із стабільним щорічним прибутком характеризується позитивним сальдо та успішною диверсифікацією джерела доходу (інша операційна діяльність, оренда, амортизаційні надходження). Також, поступове збільшення рентабельності вказує на покращення платоспроможності та потенційну здатність акумулювати фінансові резерви. Однак збереження високих строків окупності та відносно невисокого рівня рентабельності потребує впровадження додаткових заходів щодо модернізації виробничої бази та підвищення ефективності використання лісових ресурсів. Це забезпечить більш стійке економічне зростання та підвищить інвестиційну привабливість підприємства.

Проведені нами прогнозні розрахунки до 2030 року свідчать про суттєве покращення фінансових результатів КП "Дарницьке ЛГП" порівняно з базовими роками. Очікується, що чистий прибуток зросте майже у півтора рази відносно найкращого показника попередніх років, зокрема, з 3839 тис. грн у 2024 р. до 5930 тис. грн у 2030 р., що супроводжуватиметься стабільним зростанням усіх видів рентабельності. Операційна рентабельність виробництва, яка у 2019—2024 рр. коливалася в межах 1,10 — 4,41 %, за нашим прогнозом досягне 6,57 %, що свідчить про зростання ефективності використання виробничих ресурсів. Аналогічно збільшиться і показник рентабельності реалізації продукції (5,2 %) та загальної діяльності підприємства (5,31 %) до 2030 р.

Окремо слід відзначити значне скорочення строку окупності — до прогнозованих 26 років у 2030 р., що вказує на підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Така позитивна динаміка можлива лише за умови збереження темпів зростання, що спостерігались у 2019—2024 рр., підвищення ефективності виробничих процесів та зниження витрат на одиницю продукції.

Література:

1. Kryvoviaz E., Openko I., Tykhenko R., Shevchenko O., Tykhenko O., Tsvyakh O., Chumachenko O. Recovery of losses for inappropriate use of land. Scientific Papers. Series E. Land Reclamation, Earth Observation & Surveying, Environmental Engineering. Vol. IX, 2020, pp. 175—182.
2. Tykhenko R., Tykhenko O., Openko I., Shevchenko O., Bavrovska N., Zhuk O., Tsvyakh O., Stepchuk Ya. The assessment of impact ecological stability of territory on the organization of rational land use of agricultural enterprises. Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development". 2021. Volume 21, Issue 2/2021, pp. 685—692.
3. Шевченко О. В., Опенько І. А. Теоретичні передумови раціонального сільськогосподарського землекористування. Збалансоване природокористування. 2017. № 3 С. 126—130.
4. Шевченко О. В., Опенько І. А., Цвях О. М. Економічні передумови чергування культур як спосіб запобігання деградації агроландшафту. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2017. № 2. С. 58—65.

5. Опенько І. А., Шевченко О. В., Цвях О. М. Аналіз наукових-методичних підходів до грошової оцінки земельних ділянок із полезахисними лісовими насадженнями. Збалансоване природокористування. 2016. № 4. С. 137—142.

6. Опенько І. А. Порівняльний аналіз оприлюднення земельно-кадастрових відомостей у зарубіжних країнах та Україні. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2013. № 3. С. 80—87.

7. Опенько І. А. Еколого-економічна продуктивність використання земель лісгосподарського призначення в Україні. Агросвіт. № 13—14, 2019, С. 44—52. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2019/8.pdf

8. Опенько І. А. Кореляційний аналіз впливу існуючої системи державного управління на використання земель лісгосподарського призначення в Україні. Економіка та держава. № 7, 2019, С. 55—62. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/7_2019/12.pdf

9. Лакида М. О., Василюшин Р. Д., Лакида І. П., Мельник О. М. Міські ліси Києва: біопродуктивність та еколого-енергетичний потенціал. Монографія. Київ. ТОВ "ЦП "Компринт", 2022. 313 с.

10. Департамент захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Екологічний паспорт. 2024. URL: <https://ecodep.kyivcity.gov.ua/ekolohichniy-pasport-ta-rehionalna-dopovid/ekolohichniy-pasport>

11. Офіційний веб сайт Комунального підприємства "Дарницьке Лісопаркове господарство". Про підприємство. 2016. URL: <http://dlpg.kyiv.ua/pro-pidpriemstvo.html>

12. Офіційний веб сайт Комунального підприємства "Дарницьке Лісопаркове господарство". Звіти. 2024. URL: <http://dlpg.kyiv.ua/diialnist/zvity.html>

13. Митрофанова Г. В., Кравченко Г. О., Барабаш Н. С. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. Київський національний торгово-економічний університет. К. 2002. 301 с.

References:

1. Kryvoviaz, E., Openko, I., Tykhenko, R., Shevchenko, O., Tykhenko, O., Tsvyakh, O. and Chumachenko, O. (2020), "Recovery of losses for inappropriate use of land. Scientific Papers", Series E. Land Reclamation, Earth Observation & Surveying, Environmental Engineering, Vol. IX, pp. 175—182.

2. Tykhenko, R., Tykhenko, O., Openko, I., Shevchenko, O., Bavrovska, N., Zhuk, O., Tsvyakh, O. and Stepchuk, Ya. (2021), "The assessment of impact ecological stability of territory on the organization of rational land use of agricultural enterprises", Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development, Vol. 21, Issue 2/2021, pp. 685—692.

3. Shevchenko, O. V. and Openko, I. A. (2017), "Theoretical prerequisites for rational agricultural land use", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 3, pp. 126—130.

4. Shevchenko, O. V. Openko, I. A. and Tsvyakh O. M. (2017), "Economic preconditions for alternating crops as a way to prevent degradation of the agro-landscape", Zemleustrij, kadastr i monitorynh zemel', vol. 2, pp. 58—65.

5. Openko, I. A., Shevchenko, O. V. and Tsvyakh, O. M. (2016), "Analysis of scientific and methodical approaches to the monetary valuation of land with field-protective forest plantations", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 4, pp. 137—142.

6. Openko, I. A. (2013), "A comparative analysis of the publication of land cadastral data in foreign countries and Ukraine", Zemleustrij, kadastr i monitorynh zemel', vol. 3, pp. 80—87.

7. Openko, I. A. (2019), "Ecological and economic productivity of land use in Ukraine", Ahrosvit, vol. 13—14, pp. 44—52, available at: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2019/8.pdf (Accessed 22 June 2025).

8. Openko, I. A. (2019), "Correlation analysis of the impact of the existing public administration system on forest land use in Ukraine", Ekonomika ta derzhava, vol. 7, pp. 55—62, available at: http://www.economy.in.ua/pdf/7_2019/12.pdf (Accessed 22 June 2025).

9. Lakyda, M. O., Vasylyshyn, R. D., Lakyda, I. P. and Melnyk, O. M. (2022), Miski lisy Kyieva: bioproduktyvnist ta ekoloho-enerhetychnyj potentsial [Urban forests of Kyiv: bioproductivity and ecological-energy potential], TOV "TsP Komprynt", Kyiv, Ukraine.

10. Departament zahystu dovkillia ta adaptatsii do zminy klimatu vykonavchoho orhanu Kyivskoi mis'koi rady (Kyivska mis'ka derzhavna administratsiya) (2024), "Environmental Passport", available at: <https://ecodep.kyivcity.gov.ua/ekolohichniy-pasport-ta-rehionalna-dopovid/ekolohichniy-pasport> (Accessed 3 Sep 2025).

11. Darnytske Lisoparkove hospodarstvo (2016), "About the enterprise", available at: <http://dlpg.kyiv.ua/pro-pidpriemstvo.html> (Accessed 3 Sep 2025).

12. Darnytske Lisoparkove hospodarstvo (2024), "Reports", available at: <http://dlpg.kyiv.ua/diialnist/zvity.html> (Accessed 3 Sep 2025).

13. Mitrofanova, H. V., Kravchenko, H. O. and Barabash, N. S. (2002), Finansovyi analiz [Financial Analysis], Kyivskiy natsionalnyi torhovo-ekonomichnyi universytet, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 03.09.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663